

Sygn. akt VIII C 374/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: st. sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 27 lipca 2022 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa K. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.758,90 zł (jeden tysiąc siedemset pięćdziesiąt osiem złotych dziewięćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 marca 2021 roku do dnia zapłaty;
2. umarza postępowanie w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 648,95 zł (sześćset czterdzieści osiem złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje zwrócić pozwanemu ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 396,66 zł (trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt sześć groszy) tytułem niewykorzystanej zaliczki na bieglego.

Sygn. akt VIII C 374/21

UZASADNIENIE

W dniu 6 kwietnia 2021 roku powód K. B., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko (...) S.A. V. (...) w W. powództwo o zapłatę kwoty 2.078,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 marca 2021 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pełnomocnik wyjaśnił, że w 30 grudnia 2020 roku miało miejsce zdarzenie drogowe, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki F. (...). Sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie OC u pozwanego. Poszkodowany R. S. zgłosił szkodę ubezpieczycielowi, który dokonał wypłaty odszkodowania za uszkodzenie pojazdu. W związku ze zdarzeniem poszkodowany w dniu 23 stycznia 2021 roku wynajął od powoda samochód zastępczy za stawkę 159,90 zł brutto, który użytkował do dnia 5 lutego 2021 roku. Z powyższego tytułu powód wystawił fakturę na sporną kwotę. W dalszej kolejności pełnomocnik wyjaśnił, że ubezpieczyciel uznał zasadność najmu auta zastępczego i udostępnił poszkodowanemu taki pojazd do dnia 22 stycznia 2021 roku. Następnie, pomimo braku przyjęcia odpowiedzialności i wypłaty świadczenia, podjął decyzję o odbiorze samochodu zastępczego, co zmusiło poszkodowanego do wynajęcia auta od powoda. Podniósł, że po zdarzeniu pojazd powoda nie był jezdny, że technologiczny czas jego naprawy wynosił co najmniej 2 dni bez uwzględnienia dodatkowych dni organizacyjnych i

czasu oczekiwania na części, że poszkodowany nie posiadał własnych środków pozwalających na naprawę samochodu i wobec tego musiał oczekiwać na przyznanie odszkodowania przez ubezpieczyciela. Ponadto wskazał, że decyzja o wypłacie świadczenia zapadła w dniu 27 stycznia 2021 roku (5 dzień najmu), a naprawa została zakończona w dniu 5 lutego 2021 roku. Wreszcie zaakcentował, że stosowana przez powoda stawka najmu ma rynkowy charakter.

(pozew k. 5-13v.)

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik wyjaśnił, że w dniu 6 stycznia 2021 roku pozwany przesłał poszkodowanemu kosztorys naprawy, zaś w dniu 14 stycznia 2021 roku odbyły się na życzenie poszkodowanego drugie oględziny, w wyniku których otrzymał on kosztorys na kwotę 4.839,70 zł, która następnie została wypłacona. W ocenie pozwanego z datą 14 stycznia 2021 roku poszkodowany znał zakres uznanych uszkodzeń oraz wysokość odszkodowania i już w tej dacie powinien rozpocząć naprawę pojazdu. Ta zgodnie z harmonogramem z pozwu winna trwać maksymalnie 9 dni, wobec czego najem był zasadny do dnia 22 stycznia 2021 roku. Niezależnie od powyższego pełnomocnik zakwestionował wysokość stawki powoda. W tym zakresie podniósł, że pozwany wynajął poszkodowanemu auto zastępcze za stawkę dobową 78 zł netto informując jednocześnie, że maksymalnie aprobowaną stawką jest 125 zł netto. Skoro zatem poszkodowany, pomimo złożonej propozycji, wynajął samochód za kwotę wyższą to koszty tej decyzji nie mogą obciążać ubezpieczyciela.

(odpowiedź na pozew k. 35-38)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie. Pełnomocnik powoda uzupełniająco wyjaśnił, że poszkodowany nie ma obowiązku kredytowania naprawy pojazdu nie mając pewności, czy, kiedy i w jakiej kwocie otrzyma odszkodowanie.

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku powód cofnął pozew ponad kwotę 1.758,90 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

(pismo procesowe k. 49-51, k. 119, protokół rozprawy k. 61-64, k. 133-134)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 grudnia 2020 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki F. (...) o nr rej. (...), którego właścicielem jest R. S.. Po kolizji samochód marki F. nie był jezdny.

Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela.

(zeznania świadka R. S. – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 18 sierpnia 2021 roku – k. 62-63, z akt szkody: elektroniczna notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym, notatka urzędowa; okoliczności bezsporne)

R. S. zgłosił szkodę pozwanemu, który wdrożył postępowanie likwidacyjne. W jego toku ubezpieczyciel zaproponował poszkodowanemu wynajęcie auta zastępczego za stawkę dobową 78 zł netto, na co ten przystał. Jednocześnie z przesłanej przez pozwanego informacji wynikało, że akceptowalna stawka dobową za najem pojazdu segmentu (...) (tj. odpowiadającego klasą pojazdowi uszkodzonemu) wynosi 125 zł netto, a okres najmu – przy szkodzie częściowej – nie powinien być dłuższy od czasu obiektywnie niezbędnego do naprawy uszkodzonego pojazdu.

Po wykonaniu pierwszych oględzin auta poszkodowany stwierdził, że nie ujawniły one wszystkich uszkodzeń wobec czego wniósł o przeprowadzenie dodatkowych oględzin, co odbyło się w dniu 14 stycznia 2021 roku. W tym czasie pojazd był „rozebrany”. W dniu 22 stycznia 2021 roku ubezpieczyciel odebrał auto zastępcze pomimo, że w tej dacie brak było informacji o przyjęciu odpowiedzialności za szkodę, świadczenie odszkodowawcze nie zostało jeszcze

wypłacone, a poszkodowany powiadomił pozwanego, że nie dysponuje środkami na naprawę pojazdu oraz o chęci kontynuowania najmu samochodu zastępczego.

Wobec postawy ubezpieczyciela R. S. rozpoczął poszukiwanie wypożyczalni pojazdów w Internecie i w ten sposób natrafił na firmę powoda. W dniu 23 stycznia 2021 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu samochodu zastępczego marki C. (...) za stawkę dobową 130 zł netto. Umowa nie przewidywała opłat dodatkowych, brak było kaucji, limitu km. Zaproponowane warunki najmu odpowiadały poszkodowanemu. Tego samego dnia R. S. scedował na rzecz powoda wierzytelność z tytułu polisy OC sprawcy wraz z należnościami ubocznymi, w tym roszczenie o zwrot kosztów wynajmu pojazdu zastępczego wobec sprawcy.

Poszkodowany zdał auto zastępcze w dniu 5 lutego 2021 roku. W tej samej dacie powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.078,70 zł za wynajem samochodu zastępczego w okresie 13 dni, a następnie w wiadomości email przesłał ją pozwanemu. Termin płatności wynosił 7 dni.

Pismem z dnia 19 lutego 2021 roku pozwany odmówił uznania roszczenia podnosząc, że najem samochodu zastępczego po dniu 22 stycznia 2021 roku nie był zasadny.

(zeznania świadka R. S. – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 18 sierpnia 2021 roku – k. 62-62, umowa najmu k. 19-19v., oświadczenie k. 20, pismo k. 20v., faktura k. 21, pismo l. 22-22v., z akt szkody: druk zgłoszenia szkody, informacja na temat najmu samochodu zastępczego, korespondencja email)

R. S. samodzielnie naprawiał pojazd kupując części do niego w Internecie. Przed wypłatą odszkodowania nie dysponował środkami pieniężnymi pozwalającymi na podjęcie naprawy.

(zeznania świadka R. S. – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 18 sierpnia 2021 roku – k. 62-63)

Decyzją z dnia 27 stycznia 2021 roku pozwany poinformował poszkodowanego o wypłacie świadczenia w wysokości 4.839,70 zł z tytułu uszkodzenia pojazdu. Następnie, w piśmie z dnia 1 lutego 2021 roku, ubezpieczyciel powiadomił o dopłacie odszkodowania w wysokości 269,29 zł.

(decyzja k. 18-18v., z akt szkody: pismo z dnia 1.02.2021)

Technologiczny czas naprawy pojazdu marki F. wyliczony na podstawie kosztorysu dostępnego w aktach szkody wynosił 2 dni robocze.

Uzasadniony czas wynajmu pojazdu zastępczego winien wynosić:

1. maksymalnie 34 dni (31 grudnia 2020 roku – 2 lutego 2021 roku) przy założeniu, że osoba poszkodowana otrzymałaby pojazd zastępczy w dniu zgłoszenia szkody, a okres wynajmu obejmowałby czas oczekiwania na potwierdzenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i wypłatę odszkodowania, oczekiwanie na dostarczenie części zamiennych oraz technologiczny czas naprawy w profesjonalnym zakładzie blacharsko-lakierniczym,
2. realnie 31 dni (3 stycznia – 2 lutego 2021 roku) przy założeniu, że osoba poszkodowana otrzymałaby pojazd zastępczy w dacie, w jakiej miało to miejsce (3 stycznia 2021 roku), a okres wynajmu obejmowałby czas oczekiwania na potwierdzenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i wypłatę odszkodowania, oczekiwanie na dostarczenie części zamiennych oraz technologiczny czas naprawy w profesjonalnym zakładzie blacharsko-lakierniczym,
3. maksymalnie 11 dni (23 stycznia – 2 lutego 2021 roku) wynajmu udzielonego przez powoda mając na uwadze fakt, że najem pojazdu zastępczego rozpoczął się w dniu 23 stycznia 2021 roku, a okres wynajmu obejmowałby czas oczekiwania na potwierdzenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i wypłatę odszkodowania, oczekiwanie na dostarczenie części zamiennych oraz technologiczny czas naprawy w profesjonalnym zakładzie blacharsko

-lakierniczym.

Okres najmu pojazdu zastępczego był zawyżony co do wynajmu mającego miejsce w dniach od 3 lutego do 5 lutego 2021 roku (3 dni).

(pisemna opinia biegłego sądowego k. 76-83, pisemna uzupełniająca opinia biegłego sądowego k. 103-109)

Do dnia wyrokowania pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem.

(okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto zeznania świadka R. S.. Depozycje te były logiczne i spójne, korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym, ponadto ich wiarygodność nie była w toku procesu podważana przez stronę pozwaną. Wobec powyższego Sąd przyjął, iż odpowiadają one prawdzie i mogą stanowić w pełni podstawę czynionych w sprawie ustaleń faktycznych.

Sąd oparł się ponadto na opinii biegłego sądowego T. B.. Oceniając opinię biegłego Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Opinia ta w pełni odnosiła się do zagadnień będących jej przedmiotem, wnioski biegłego nie budzą przy tym wątpliwości w świetle zasad wiedzy oraz doświadczenia życiowego, a jednocześnie opinia została sporządzona w sposób umożliwiający prześledzenie - z punktu widzenia zasad wiedzy, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania - analizy przez biegłego zagadnień będących jej przedmiotem.

Wydając opinię biegły oparł

się na zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym, w tym na dokumentacji sporządzonej w toku procesu likwidacji szkody. Opinia biegłego w swej ostatecznej postaci nie była kwestionowana przez strony procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo w kształcie po modyfikacji dokonanej na rozprawie w dniu 27 lipca 2022 roku było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Na wstępie czynionych w niniejszej sprawie rozważań podnieść należy, że strona powodowa na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku cofnęła żądanie pozwu ponad kwotę 1.758,90 zł z ustawowymi odsetkami jak w pozwie wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Uznając, że częściowe cofnięcie powództwa przez powoda nie jest sprzeczne z prawem ani zasadami współżycia społecznego, nie zmierza również do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. i art. 203 § 1 k.p.c., Sąd umorzył postępowanie w sprawie w części, w której nastąpiło cofnięcie, orzekając jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody statuowane w przepisie art. 436 k.c., oraz – w związku z objęciem odpowiedzialności posiadacza pojazdu obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. 2013, poz. 392 ze zm.).

W kwestii zakresu szkody i odszkodowania obowiązują reguły wyrażone w przepisach ogólnych księgi III Kodeksu cywilnego, tj. przepisy art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 k.c. Zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ubezpieczeń majątkowych.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o

ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykraczać poza granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynikła na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda.

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 30 grudnia 2020 roku, w wyniku którego należący do R. S. samochód marki F. uległ uszkodzeniu. Do zdarzenia drogowego doszło z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwany Towarzystwie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę. Pozwany wywodził wyłącznie, że brak było podstaw do kontynuowania najmu pojazdu zastępczego po dniu 22 stycznia 2021 roku, ponadto zakwestionował wysokość stawki dobowej powoda. Odnosząc się do tak sformułowanych zarzutów godzi się przypomnieć, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże, jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym

z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c.,

art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c.). Na ubezpieczycielu ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji gwarancyjnej ubezpieczyciela. W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 lutego 2019 roku (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6), akcentując, że w ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela, jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody. W tym zakresie należy proporcjonalnie wyważyć interesy poszkodowanego i ubezpieczyciela kierując się standardem rozsądnie myślącej osoby, która określone zachowanie uznałaby za celowe, konieczne i racjonalne ekonomicznie. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy przypomnienia wymaga, że po zgłoszeniu szkody poszkodowany wynajął pojazd zastępczy za pośrednictwem ubezpieczyciela za stawkę 78 zł netto. Tak zorganizowany najem trwał do dnia 22 stycznia 2021 roku, w której to dacie pozwany zdecydował o jego zakończeniu, pomimo – że jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe – kontynuowanie najmu było w pełni zasadne. Skoro zatem pozwany w drodze samodzielnie podjętej decyzji postanowił zakończyć najem, to stawianie

poszkodowanemu zarzutu, że od dnia 23 stycznia 2021 roku wynajął pojazd od innego podmiotu za stawkę wyższą od kwoty 78 zł netto nie tylko jest całkowicie bezzasadne, ale wręcz ociera się o brak logiki. Oto bowiem ubezpieczyciel zarzuca poszkodowanemu, że nie podjął z nim współpracy i nie skorzystał z tańszej propozycji w sytuacji, gdy sam tę współpracę zakończył i odmówił wynajęcia pojazdu w okresie po dniu 22 stycznia 2021 roku. Retorycznym jest więc pytanie, w jaki sposób w zaistniałym stanie faktycznym poszkodowany miałby skorzystać z oferty pozwanego. Wobec powyższego Sąd uznał, że poszkodowany był uprawniony do wynajęcia auta zastępczego od powoda za stawkę 130 zł netto. Uwypuklenia wymaga, że pozwany nawet nie starał się wykazać, że stawka ta nie ma rynkowego charakteru. Jak wyjaśnił Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 5 lipca 2017 roku (III Ca 752/17, L.), obowiązkiem pozwanego, który zakwestionował wysokość szkody jest udowodnienie, że wysokość szkody, wynikająca z dowodów zaferowanych przez powoda jest zawyżona. Udowodnieniu podlegają fakty, a nie ich brak. To nie powód winien udowodniać, że poniesione koszty najmu samochodu zastępczego nie są zawyżone, lecz pozwany powinien dowodzić, że jest możliwe tańsze wynajęcie samochodu zastępczego takiego typu jak określony w umowie poszkodowanego z powodem. Inaczej niż w przypadku odszkodowania związanego z uszkodzeniem pojazdu mającego umożliwić jego przywrócenie do stanu sprzed szkody, odszkodowanie za wynajem pojazdu zastępczego jest należne tylko wówczas, gdy poszkodowany rzeczywiście takie koszty poniósł. A skoro tak, to powinien udowodnić ich rzeczywistą (faktycznie poniesioną) wysokość. Udowodnienie tego jest możliwe np. w oparciu o dokumenty (umowy, rachunki, faktury) i nie jest konieczne zasięganie opinii biegłego w tej kwestii. Dopiero gdy pomiędzy stronami procesu wywiąże się spór co do relacji poniesionych kosztów do kosztów rynkowych może być potrzebne zasięgnięcie opinii biegłego. Wówczas – zgodnie z art. 6 k.c. – ciężar dowodu spoczywa na stronie, która chce dowieść, że koszty poniesione przez poszkodowanego zostały zawyżone, zatem na pozwanym. W realiach niniejszej sprawy to pozwany zaniedbał swoich obowiązków procesowych, a w konsekwencji to dla niego powstały negatywne skutki procesowe. Skoro nie udowodnił, że dobową stawka najmu na poziomie 130 zł netto jest zawyżona i nie ma rynkowego charakteru, to uprawnione jest uwzględnienie tej stawki. Kończąc tę część rozważań przypomnieć należy, że pozwany w przesłanej poszkodowanemu informacji podnosił, że aprobowana przez niego stawka najmu dla pojazdu segmentu (...) wynosi 125 zł netto, tym samym była ona zaledwie o 5 zł netto niższa od stawki powoda. Różnica ta była zatem niewielka, wręcz pomijalna.

O czym była już mowa, ubezpieczyciel nie zgadzał się również z okresem najmu. W orzecznictwie podnosi się, że okres najmu podlegający refundacji odpowiada okresowi koniecznemu i niezbędnemu do naprawy pojazdu (por. m.in. wyrok SN z dnia 5 listopada 2004 roku, II CK 494/03, L.). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2004 roku (IV CK 672/03, L.), szkodę majątkową stanowi dopiero utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia. Termin wydatków koniecznych oznacza zatem wydatek niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji gdyby mu szkodę nie wyrządzono. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 lutego 2019 roku (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6) wskazał z kolei, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu najmu pojazdu zastępczego zmierza do wyeliminowania negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia pojazdu i obejmuje rzeczywisty okres pozbawienia poszkodowanego możliwości korzystania ze swojego pojazdu. Odpowiedzialność ta nie ogranicza się do czasu technologicznej naprawy lecz obejmuje wszystkie obiektywne czynniki wpływające na proces naprawy np. możliwości organizacyjne warsztatu naprawczego, obłożenie zamówieniami, dni wolne od pracy, oczekiwanie na części, przekazanie pojazdu do naprawy i jego odbiór, czynności ubezpieczyciela w toku likwidacji szkody. W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę nie sposób podzielić przy tym stanowiska, jakoby poszkodowany winien rozpocząć naprawę uszkodzonego pojazdu przed otrzymaniem od ubezpieczyciela informacji o przyjęciu odpowiedzialności za szkody, czy też wypłatą świadczenia. Powyższe wymagałoby bowiem angażowania przez poszkodowanego własnych środków pieniężnych bez gwarancji, że wydatek taki zostanie w przyszłości zrefundowany w całości przez ubezpieczyciela. Na powyższe zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi, który w wyroku z dnia 24 marca 2017 roku (XII Ga 811/16, L.) podniósł, że „zasadniczo uprawnienie do korzystania z pojazdu zastępczego przysługuje poszkodowanemu od pierwszego dnia wystąpienia szkody i trwa do czasu zakończenia naprawy lub wypłaty odszkodowania. Podkreślić należy,

że do momentu podjęcia przez ubezpieczyciela decyzji o sposobie likwidacji szkody i wypłaty odszkodowania, poszkodowany nie ma obowiązku podejmowania katagorycznych decyzji co do losów uszkodzonego pojazdu jak i „kredytowania”

z własnych środków pieniężnych kosztów ewentualnej naprawy, czy też zakupu nowego samochodu” (tak również SO w Łodzi w wyroku z dnia 24 marca 2017 roku, XIII Ga 980/16, L.). W sprawie niesporne zaś było, że pozwany poinformował

o przyznaniu odszkodowania dopiero decyzją z dnia 27 stycznia 2021 roku, przy czym kwota ta była niepełna – pismem z dnia 1 lutego 2021 roku poszkodowany został powiadomiony o dopłacie kwoty 269,29 zł. Brak jest przy tym w aktach szkodowych dokumentów, których treść pozwałaby przyjąć, że pozwany przyjął odpowiedzialność za szkodę w dacie wcześniejszej. Co oczywiste, do momentu otrzymania decyzji o przyznaniu odszkodowania osoba poszkodowana nie dysponuje wiedzą na temat należnego jej świadczenia, a sam kosztorys naprawy sporządzony przez ubezpieczyciela nie oznacza jeszcze, że oznaczona w jego treści kwota zostanie wypłacona. W innym przypadku ubezpieczyciele wypłacaliby świadczenia z dniem sporządzenia takiego kosztorysu, co jednak nie ma miejsca. W konsekwencji poszkodowany nie jest w stanie zaplanować ewentualnych wydatków mających na celu usunięcie skutków zdarzenia szkodowego. Optując za rozpoczęciem naprawy tuż po drugich oględzinach pozwany zdaje się przy tym całkowicie ignorować okoliczność, że poszkodowany może nie posiadać środków pozwalających na podjęcie czynności naprawczych – wszak zdarzenie komunikacyjne ma charakter niespodziewany, wobec czego nie sposób wcześniej zaplanować wydatków z nim związanych. Taka właśnie sytuacja miała miejsce na gruncie niniejszej sprawy, co wprost wynika z depozycji R. S.. Wreszcie nie można tracić z pola widzenia okoliczności, że to ubezpieczyciel jest gospodarzem postępowania likwidacyjnego i w dużej mierze to od jego działań zależy, w jakim czasie zostanie ono zakończone – kiedy przyjmie odpowiedzialność za szkodę i wypłaci świadczenie odszkodowawcze. Skoro tak, to najwcześniej z dniem 27 stycznia 2021 roku poszkodowany był zobowiązany wdrożyć proces naprawczy. Jego przebieg opisał biegły sądowy, akcentując że obejmuje on nie tylko technologiczny czas naprawy (2 dni), ale również okres oczekiwania na części (2 dni), dni wolne od pracy (2 dni), wreszcie 1 dzień organizacyjny. Według opinii biegłego, która nie była w swoim ostatecznym kształcie podważana przez strony, zakończenie naprawy, a tym samym zdanie auta zastępczego winno nastąpić w dniu 2 lutego 2021 roku.

Reasumując, w ocenie Sądu R. S. był uprawniony wynająć od powoda auto zastępcze na okres 11 dni (od dnia 23 stycznia do dnia 2 lutego 2021 roku) po stawce dobowej 130 zł netto, a więc łącznie za kwotę 1.758,90 zł brutto, tj. zgodną z ostatecznym żądaniem pozwu. Mając powyższe na względzie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.758,90 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 marca 2021 roku do dnia zapłaty.

Termin wymagalności świadczeń przysługujących poszkodowanemu od zakładu ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów określa art. 14 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego (art. 14 ust. 2 ustawy). Niespełnienie świadczenia w terminie powoduje po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia

się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie (§ 2 art. 481 k.c.). W niniejszej sprawie powód wezwał pozwanego do zwrotu kosztów najmu auta zastępczego w wiadomości email z dnia 5 lutego 2021 roku, ustawowy termin na spełnienie świadczenia upływał zatem w dniu 6 marca 2021 roku. Wobec powyższego powód mógł się domagać odsetek od należnego świadczenia od daty wskazanej w pozwie, tj. od dnia 23 marca 2021 roku.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 648,95 zł stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona

powodowa powinna ponieść (powód wygrał spór w 85% ponosząc koszty procesu w wysokości 1.117 zł, natomiast pozwany poniósł koszty procesu w kwocie 2.003,34 zł).

Ponadto Sąd nakazał zwrócić na rzecz pozwanego od rzecz Skarbu Państwa

– Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 396,66 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki.